BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. liepos 2 d.*

„Viešoji tarnyba – Pareigūnai – Ištarnauto laiko pensija – Pareigūnų tarnybos nuostatų 2004 m. ir 2014 m. reforma – Pereinamojo laikotarpio priemonės, susijusios su tam tikromis teisių į pensiją apskaičiavimo taisyklėmis – Pareigūnų tarnybos nuostatų XIII priedo 28 straipsnis – Laikinieji tarnautojai, tapę pareigūnais – Metinė teisių į pensiją kaupimo norma – Pensinis amžius – Teisės akto taikymo sritis – Vienodas požiūris“

Byloje T-131/24

CR, atstovaujama advokato S. Orlandi,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Baeckelmans, M. Brauhoff ir G. Niddam,

atsakovę,

palaikomą

Europos Parlamento, atstovaujamo S. Bukšek Tomac ir M. Mão Cheia Carreira,

ir

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos M. Bauer, J. Rurarz ir X. Chamodraka,

įstojusių į bylą šalių,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Svenningsen, teisėjai C. Mac Eochaidh (pranešėjas) ir J. Laitenberger,

posėdžio sekretorius L. Ramette, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2025 m. sausio 14 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą

1 SESV 270 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė prašo panaikinti 2023 m. gegužės 4 d. Europos Komisijos sprendimą dėl jos teisių į ištarnauto laiko pensiją nustatymo (toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

2 Iki 2004 m. gegužės 1 d. Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų (toliau – PTN) 77 straipsnyje buvo numatyta, be kita ko, kad pareigūnas, turintis ne mažesnį kaip 10 metų tarnybos stažą, sulaukęs 60 metų amžiaus, turi teisę gauti ištarnauto laiko pensiją; metinė teisių į pensiją kaupimo norma kiekvienais tarnybos metais siekė 2 % paskutinės bazinės algos, mokamos paskutinėje kategorijoje, kuriai pareigūnas buvo priskirtas bent vienus metus (toliau – paskutinė bazinė alga); didžiausia senatvės pensija siekė 70 % šios paskutinės bazinės algos. Be to, Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų (KTĮS) 39 straipsnyje, kiek tai susiję su laikinųjų tarnautojų teisėmis į ištarnauto laiko pensiją, buvo daroma nuoroda į PTN 77 straipsnį.

3 Nuo 2004 m. gegužės 1 d. PTN ir KTĮS buvo iš dalies pakeisti 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 723/2004 (OL L 124, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 130).

4 Įgyvendindamas 2004 m. reformą, Sąjungos teisės aktų leidėjas iš dalies pakeitė PTN 77 straipsnį ir, kalbant konkrečiai, padidino pensinį amžių iki 63 m. ir nustatė metinę teisių į pensiją kaupimo normą 1,9 % paskutinės bazinės algos už kiekvienus tarnybos metus. 70 % paskutinės bazinės algos riba buvo išsaugota. Ši reforma buvo taikoma ir laikiniesiems tarnautojams bei naujai tarnautojų kategorijai – sutartininkams (KTĮS 39 ir 109 straipsniai).

5 Nuo 2014 m. sausio 1 d. PTN ir KTĮS buvo iš dalies pakeisti 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1023/2013 (OL L 287, 2013, p. 15).

6 Įgyvendindamas 2014 m. reformą, Sąjungos teisės aktų leidėjas dar kartą iš dalies pakeitė PTN 77 straipsnį ir, kalbant konkrečiai, padidino pensinį amžių iki 66 m. ir nustatė 1,8 % metinę teisių į pensiją kaupimo normą. 70 % paskutinės bazinės algos riba buvo išsaugota. Ši reforma buvo taikoma ir laikiniesiems tarnautojams bei sutartininkams (KTĮS 39 ir 109 straipsniai).

7 Anot Sąjungos teisės aktų leidėjo, per 2004 m. ir 2014 m. reformas padaryti pakeitimai buvo būtini, siekiant užtikrinti Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos (ESIPS) trumpalaikę ir ilgalaikę aktuarinę pusiausvyrą, atsižvelgiant į demografinius pokyčius ir kintančią atitinkamų gyventojų amžiaus struktūrą, sukeliančius vis didesnę naštą šiai sistemai (Reglamento Nr. 723/2004 28 ir 29 konstatuojamosios dalys ir Reglamento Nr. 1023/2013 14 ir 15 konstatuojamosios dalys).

8 Be to, jeigu 2004 m. reforma bendrai siekta laikytis biudžeto drausmės (Reglamento Nr. 723/2004 10 konstatuojamoji dalis), 2014 m. reforma buvo vykdoma itin sudėtingomis socialinėmis ir ekonominėmis sąlygomis, reaguojant į precedento neturinčią finansinę krizę,

lėmusią būtinumą kiekvienoje viešojo administravimo tarnyboje konsoliduoti viešuosius finansus trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais (Reglamento Nr. 1023/2013 11 ir 13 konstatuojamosios dalys).

9 Be to, nukrypstant nuo PTN 77 straipsnio ir KTĮS 39 bei 109 straipsnių, PTN XIII priede ir KTĮS priede buvo įtvirtintos pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos pareigūnams ir kitiems tarnautojams, įdarbintiems iki 2004 m. ar 2014 m. reformos įsigaliojimo.

10 Sąjungos teisės aktų leidėjas patvirtino šias pereinamojo laikotarpio nuostatas, kad naujas taisykles ir priemones būtų galima taikyti laipsniškai, nepažeidžiant jau dirbančio personalo įgytų teisių ir teisėtų lūkesčių (Reglamento Nr. 723/2004 29 ir 37 konstatuojamosios dalys ir Reglamento Nr. 1023/2013 14 ir 29 konstatuojamosios dalys).

11 Visų pirma, PTN XIII priedo 21 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, kad pareigūnai, kurie pradėjo tarnybą iki 2004 m. gegužės 1 d., turi teisę į 2 % (o ne 1,8 %) jų paskutinės bazinės algos kaupimo normą už kiekvienus pensijų draudimo stažo metus. Nors dabartinė šios nuostatos formuluotė kyla iš 2014 m. reformos, pati nuostata atsirado per 2004 m. reformą (Reglamento Nr. 723/2004 I priedo 102 punktas).

12 PTN XIII priedo 21 straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad pareigūnai, pradėję tarnybą nuo 2004 m. gegužės 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., turi teisę į 1,9 % (o ne 1,8 %) jų paskutinės bazinės algos kaupimo normą už kiekvienus pensijų draudimo stažo metus. Ši nuostata buvo įtraukta per 2014 m. reformą (Reglamento Nr. 1023/2013 1 straipsnio 73 punkto f papunktis).

13 Remiantis PTN XIII priedo 22 straipsnio 1 dalies antra–ketvirta pastraipomis, pareigūnai, pradėję tarnybą iki 2014 m. sausio 1 d., teisę į ištarnauto laiko pensiją įgyja sulaukę ne 66 metų amžiaus, o nuo 60 iki 65 metų, nelygu koks buvo jų amžius 2014 m. gegužės 1 d. Šios nuostatos buvo įtrauktos per 2014 m. reformą (Reglamento Nr. 1023/2013 1 straipsnio 73 punkto g papunktis).

14 Be to, Sąjungos teisės aktų leidėjas patikslino, kad PTN XIII priedas pagal analogija taikomas kitiems tarnautojams, pradėjusiems tarnybą iki 2004 m. balandžio 30 d., ir kad to paties priedo 21 ir 22 straipsniai, išskyrus pastarojo 4 dalį, pagal analogiją taikomi kitiems tarnautojams, pradėjusiems tarnybą iki 2013 m. gruodžio 31 d. (KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalies pirmas ir antras sakiniai).

15 Galiausiai, PTN XIII priedo 28 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad laikinieji tarnautojai, kurie 2004 m. gegužės 1 d. dirbo pagal sutartį ir kurie po tos datos ir iki 2014 m. sausio 1 d. paskirti pareigūnais, išeidami į pensiją turi teisę į jų teisių į pensiją, kurias jie įgijo būdami laikinaisiais tarnautojais, aktuarinį patikslinimą, kurį atliekant atsižvelgiama į PTN 77 straipsnyje nurodyto jų pensinio amžiaus pasikeitimą. Nors dabartinė šios nuostatos formuluotė kyla iš 2014 m. reformos, pati nuostata atsirado per 2004 m. reformą (Reglamento Nr. 723/2004 I priedo 102 punktas).

16 PTN XIII priedo 28 straipsnio 2 dalyje taip pat nustatyta, kad laikinieji tarnautojai, sutartininkai ar sutartininkai pagalbinėms užduotims, kurie 2014 m. sausio 1 d. dirbo pagal sutartį ir po tos datos buvo paskirti pareigūnais, išeidami į pensiją turi teisę į jų teisių į pensiją, kurias jie įgijo būdami laikinaisiais tarnautojais ar sutartininkais, aktuarinį patikslinimą, kurį atliekant atsižvelgiama į jų pensinio amžiaus, nurodyto PTN 77 straipsnyje, pasikeitimą, jeigu 2014 m. gegužės 1 d. jie yra sulaukę bent 35 metų amžiaus. Šios nuostatos buvo įtrauktos per 2014 m. reformą (Reglamento Nr. 1023/2013 1 straipsnio 73 punkto j papunktis).

17 Šio sprendimo 15 ir 16 punktuose nurodyti aktuariniai patikslinimai apskaičiuojami taikant koeficientus, nustatytus 2016 m. vasario 25 d. Administracijos vadovų kolegijos išvadoje Nr. 268/15 dėl teisių, įgytų dirbant laikinuoju tarnautoju ar sutartininku, aktuarinio patikslinimo (PTN XIII priedo 28 straipsnis).

Ginčo aplinkybės

18 2012 m. birželio 16 d. ieškovė įsidarbino Komisijoje sutartininke.

19 2015 m. rugpjūčio 16 d. ji buvo paskirta pareigūne.

20 2023 m. gegužės 4 d. Komisijos Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras (PMO) priėmė ginčijamą sprendimą. PMO pranešė ieškovei, kad teisė gauti ištarnauto laiko pensiją jai suteikiama nuo 2023 m. liepos 1 d., sulaukus 66 m. amžiaus. PMO jai taip pat pranešė, kad laikotarpiu, kuriuo ji dirbo sutartininke (2012 m. birželio 16 d.–2015 m. rugpjūčio 15 d.), metinė teisių į pensiją kaupimo norma buvo 1,9 %, o jos, kaip pareigūnės, tarnybos laikotarpiu (2015 m. rugpjūčio 16 d.–2023 m. birželio 30 d.) ši kaupimo norma buvo 1,8 %.

21 Remdamasi 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimu *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ir atsižvelgdama į tai, kad nepertraukiamai dalyvavo ir mokėjo įmokas ESIPS, 2023 m. gegužės 11 d. ieškovė paprašė PMO peržiūrėti ginčijamą sprendimą ir sumažinti jos pensinį amžių iki 63 m. bei visam jos karjeros laikotarpiui taikyti 1,9 % metinę kaupimo normą. Be to, kadangi ji tęsė tarnybą iki 66 m. amžiaus, o jos pensinis amžius, kaip ji manė, turėjo būti 63 m., ieškovė paprašė skirti papildomą 2,5 % paskutinio bazinio atlyginimo padidinimą už kiekvienus metus, išdirbtus sulaukus 63 m. amžiaus.

22 2023 m. gegužės 15 d. PMO pranešė ieškovei, kad ji gali pateikti skundą, jeigu nesutinka su ginčijamu sprendimu.

23 2023 m. liepos 1 d. ieškovė išėjo į pensiją.

24 2023 m. liepos 25 d. ji pateikė skundą dėl ginčijamo sprendimo.

25 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu paskyrimų tarnyba šį skundą atmetė.

Šalių reikalavimai

26 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

27 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– nurodyti ieškovei padengti jos pačios ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

28 Europos Parlamentas Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

29 Europos Sąjungos Taryba prašo Bendrojo Teismo atmesti ieškinį.

Dėl teisės

30 Grįsdama ieškinį ieškovė nurodo du pagrindus.

Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, susijusio su teisės akto taikymo srities pažeidimu

31 Ieškovė teigia, kad PMO padarė teisės klaidą, nes nusprendė, kad jai taikomas PTN XIII priedo 28 straipsnis. Priėmus 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ir 2018 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *Torné / Komisija* (T-128/17, EU:T:2018:969), ieškovės situacijai reikėjo taikyti PTN XIII priedo 21 ir 22 straipsnius, o ne jo 28 straipsnį. Ieškovės teigimu, analizuojant PTN XIII priedo 21, 22 ir 28 straipsnius kartu su šiais dviem sprendimais, 28 straipsnį reikėtų taikyti tik laikiniesiems tarnautojams ir sutartininkams, paskirtiems pareigūnais po 2004 m. gegužės 1 d. ar po 2014 m. sausio 1 d., kurie ESIPS dalyvavo su pertraukomis. Kadangi ieškovė ESIPS dalyvavo nepertraukiamai, jai neturėtų būti taikomas PTN XIII priedo 28 straipsnis. Jos situacijai taikytini tik PTN XIII priedo 21 ir 22 straipsniai.

32 Komisija, palaikoma Parlamento ir Tarybos, ginčija šiuos argumentus.

33 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas pažymi, kad metinė teisių į pensiją kaupimo norma, kurią PMO taikė laikotarpiu, kai ieškovė dirbo sutartininke, t. y. 1,9 %, kyla ne iš PTN XIII priedo 28 straipsnio, o iš kartu taikomų PTN XIII priedo 21 straipsnio antros pastraipos ir KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalies antro sakinio.

34 PTN XIII priedo 28 straipsnio 2 dalies nuostatas, kuriose daroma nuoroda į PTN 77 straipsnį, PMO taikė nustatydama ieškovės pensinį amžių – 66 m. – ir 1,8 % metinę jos teisių į pensiją kaupimo normą laikotarpiu, kai ji buvo pareigūnė. Be to, ieškovei buvo pritaikytas jos teisių į pensiją, įgytų jai dirbant sutartininke, aktuarinis patikslinimas. Iš tiesų, laikydamasi Išvados Nr. 268/15 (žr. šio sprendimo 17 punktą), PMO jos teisėms į pensiją taikė koeficientą 1,152. Pritaikius šį koeficientą, norma, į kurią atsižvelgiama nustatant teisių į pensiją dydį, padidėjo 0,914 punkto. Šis padidėjimas prilygo ieškovės, kaip sutartininkės, faktiškai dirbto laikotarpio pratęsimui šešiais mėnesiais.

35 Ieškovė ginčija tik šio sprendimo 34 punkte apibendrintus ginčijamo sprendimo aspektus. Iš tiesų, anot jos, PTN XIII priedo 21 straipsnis ir 22 straipsnio 1 dalis turi būti taikomi visam jos karjeros Sąjungos institucijose laikotarpiui, įskaitant tarnybą kaip pareigūnės, ir ji turėjo teisę išeiti į pensiją sulaukusi 63 m. amžiaus. Taigi, jos nuomone, PMO jos situacijai klaidingai taikė PTN XIII priedo 28 straipsnį ir atsisakė taikyti šio priedo 22 straipsnio 1 dalį, nors taip ji nukrypo nuo PTN 77 straipsnio.

36 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ieškovė tenkina PTN XIII priedo 28 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas sąlygas. Iš tiesų, 2012 m. birželio 16 d.–2015 m. rugpjūčio 15 d. ji dirbo sutartininke, 2015 m. rugpjūčio 16 d. ji buvo paskirta pareigūne ir 2014 m. gegužės 1 d. buvo vyresnė nei 35 m.

37 Nors ir atitinka nurodytas sąlygas, ieškovė teigia, kad PTN XIII priedo 28 straipsnis jai netaikomas, nes ji niekada nenustojo dalyvavusi ESIPS. Anot ieškovės, PTN XIII priedo 28 straipsnis taikomas tik laikiniesiems tarnautojams ir sutartininkams, kurie tenkina šiame straipsnyje nustatytas sąlygas ir kurie prieš jų paskyrimą pareigūnais buvo laikinai nutraukę dalyvavimą ESIPS.

38 Šis teiginys atmestinas, nes pastaroji sąlyga, t. y. dalyvavimo ESIPS pertrauka, nekyla iš aiškios PTN XIII priedo 28 straipsnio formuluotės. Pritarus ieškovės teiginiui, PTN XIII priedo 28 straipsnio taikymo sritis būtų apribota pridedant Sąjungos teisės aktų leidėjo nenumatytą sąlygą.

39 Remiantis suformuota jurisprudencija, kai Sąjungos teisės nuostatos prasmė aiškiai matyti iš pačios jos teksto, Sąjungos teismas negali nuo jo nukrypti (žr. 2023 m. spalio 19 d. Sprendimo *Sad Trasporto Locale*, C-186/22, EU:C:2023:795, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *HDI Global ir MS Amlin Insurance*, C-771/22 ir C-45/23, EU:C:2024:644, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

40 Teigti, kad PTN nuostatos taikymas priklauso nuo joje nenustatytos sąlygos, reikštų aiškinti šią nuostatą *contra legem*, o toks aiškinimas nepriimtinas (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *De Masi ir Varoufakis / ECB*, C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 36 punktą ir 2023 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *OA / Parlamentas*, T-39/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:709, 69 punktą).

41 Ši išvada juo labiau pagrįsta, nes Sąjungos teismas, atsižvelgdamas į ESS 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtinus institucinės pusiausvyros ir kompetencijos suteikimo principus (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (CMR-15)*, C-687/15, EU:C:2017:803, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), neturi kompetencijos nukrypti nuo PTN nuostatų.

42 Galiausiai, be šio sprendimo 39–41 punktuose primintų argumentų, įtraukus į PTN XIII priedo 28 straipsnį Sąjungos teisės aktų leidėjo nenumatytą sąlygą, būtų taip pat pažeista suformuota jurisprudencija, pagal kurią pereinamojo laikotarpio nuostatos turi būti aiškinamos siaurai dėl jų išimtinio pobūdžio ir poveikio biudžetui (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Torné / Komisija*, T-128/17, EU:T:2018:969, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

43 Vadinasi, PMO nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad PTN XIII priedo 28 straipsnio 2 dalis taikoma ieškovės situacijai.

44 Šios išvados nepaneigia 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimas *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ir 2018 m. gruodžio 14 d. Sprendimas *Torné /Komisija* (T-128/17, EU:T:2018:969), kuriais remiasi ieškovė.

45 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendime *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ir 2018 m. gruodžio 14 d. Sprendime *Torné / Komisija* (T-128/17, EU:T:2018:969) Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas nesprendė dėl PTN XIII priedo 28 straipsnio taikymo srities. Joks šių sprendimų motyvas nerodo, kad Teisingumo Teismas ar Bendrasis Teismas ketino abejoti

Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimu ir pakeisti PTN XIII priedo 28 straipsnio taikymo sritį bei taikyti šią nuostatą tik laikiniesiems tarnautojams ir sutartininkams, kurių sutartis buvo sudaryta anksčiau nei 2004 m. gegužės 1 d. ar 2014 m. sausio 1 d. ir kurie, prieš paskiriami pareigūnais, buvo laikinai nutraukę dalyvavimą ESIPS.

46 Iš tiesų, 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendime *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ir 2018 m. gruodžio 14 d. Sprendime *Torné / Komisija* (T-128/17, EU:T:2018:969) Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas tik išaiškino PTN XIII priedo 21 straipsnį ir 22 straipsnio 1 dalį kartu su KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalimi ir pritaikė šias nuostatas į jų taikymo sritį patenkančioms situacijoms.

47 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas primena, kad, vertinamos atskirai ir atsižvelgiant į PTN XIII priedo pavadinimą, šio priedo nuostatos taikomos tik pareigūnams (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 65 punktą).

48 Svarbu pažymėti, kad PTN XIII priedo 21 ir 22 straipsniai, išskyrus pastarojo 4 dalį, pagal analogiją taikomi kitiems tarnautojams tik remiantis KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalimi (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 66 ir 80 punktus).

49 Visų pirma, kalbant apie pareigūnus, PTN 77 straipsnio redakcijoje po 2004 m. reformos iš esmės numatyta, kad metinė teisių į pensiją kaupimo norma yra 1,9 %, o pensinis amžius – 63 metai. To paties straipsnio redakcijoje po 2014 m. reformos iš esmės numatyta, kad metinė teisių į pensiją kaupimo norma yra 1,8 %, o pensinis amžius – 66 metai.

50 PTN XIII priedo 21 straipsnio ir 22 straipsnio 1 dalies redakcijos po 2004 m. reformos ir po 2014 m. reformos aiškiai nukrypsta nuo šios principinės tvarkos. Vis dėlto, remiantis šių abiejų straipsnių formuluote, šis nukrypimas skirtas tik „pareigūnams“, pradėjusiems tarnybą atitinkamai „iki“ 2004 m. gegužės 1 d. (2004 m. reformos atveju) arba „iki“ 2014 m. sausio 1 d. (2014 m. reformos atveju).

51 Bendrasis Teismas taip pat konstatuoja, kad PTN XIII priedo 21 straipsnyje ir 22 straipsnio 1 dalyje minima tik „tarnybos pradžios“ data, t. y. pareigūnų pareigų ėjimo pradžios datą, o ne jų „paskyrimo“ data, apie kurią kalbama to paties priedo 28 straipsnyje (žr. šio sprendimo 52 ir 53 punktus).

52 Kita vertus, PTN XIII priedo 28 straipsnyje nustatyta speciali tvarka, skirta „tarnautojams“, kurie 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d. „dirbo pagal sutartį“ ir kurie po tos datos buvo „paskirti“ pareigūnais.

53 Taigi PTN XIII priedo 28 straipsnyje numatytos dvi atskiros ir kumuliacinės sąlygos. Pirmoji sąlyga – įdarbinimas tarnautoju, o tai turėjo įvykti vėliausiai 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d., t. y. vieną iš šių dienų atitinkamas tarnautojas jau turėjo dirbti pagal sutartį. Antroji sąlyga yra atitinkamo tarnautojo paskyrimas pareigūnu, o tai neišvengiamai turėjo įvykti po jo įdarbinimo, nes pagal PTN XIII priedo 28 straipsnio formuluotę šis paskyrimas turėjo įvykti „po“ 2004 m. gegužės 1 d. arba „po“ 2014 m. sausio 1 d.

54 Taigi pažodžiui ir sistemiškai aiškinant PTN 77 straipsnį ir PTN XIII priedo 21 straipsnį, 22 straipsnio 1 dalį ir 28 straipsnį matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas aiškiai ketino taikyti nurodytą 21 straipsnį ir 22 straipsnio 1 dalį, vertinamus atskirai, tik „pareigūnams“, „pradėjusiems tarnybą“ „iki“ 2004 m. gegužės 1 d. arba „iki“ 2014 m. sausio 1 d.

55 Atvirkščiai, pareigūnams, „paskirtiems“ „po“ 2004 m. gegužės 1 d. arba „po“ 2014 m. sausio 1 d., taikomas PTN XIII priedo 28 straipsnis, jeigu prieš šias datas jie buvo įdarbinti kaip laikinieji tarnautojai ar sutartininkai ir jeigu 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d. jie dirbo pagal sutartį.

56 Toliau, kiek tai susiję su tarnautojais, pagal KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalį Sąjungos teisės aktų leidėjas leido taikyti PTN XIII priedo 21 straipsnį ir 22 straipsnio 1 dalį pagal analogiją tarnautojams, kurie 2004 m. balandžio 30 d. arba 2013 m. gruodžio 31 d. buvo „įdarbinti“.

57 Vis dėlto toks PTN XIII priedo 21 straipsnio ir 22 straipsnio 1 dalies taikymas pagal analogiją, kaip matyti iš pačios KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalies formuluotės, skirtas tik tarnautojams, bet ne pareigūnams (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 66 ir 80 punktus).

58 Beje, toks pasirinkimas atitinka pačią KTĮS ir jų priedo esmę, nes jie aiškiai ir išimtinai skirti tarnautojams. Taigi pareigūnas negali reikalauti jam taikyti KTĮS ir jų priedą.

59 Kaip jau pažymėta šio sprendimo 52 punkte, PTN XIII priedo 28 straipsnyje Sąjungos teisės aktų leidėjas vis dėlto numatė specialią tvarką laikiniesiems tarnautojams ar sutartininkams, jau dirbusiems pagal sutartį 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d. ir vėliau paskirtiems pareigūnais.

60 Vadinasi, ieškovės situacijai, susijusiai su jos, kaip sutartininkės, darbo laikotarpiu, iš pradžių buvo kartu taikomi redakcijos po 2004 m. reformos PTN 77 straipsnis ir KTĮS 109 straipsnis. Tačiau 2014 m. sausio 1 d.–2015 m. rugpjūčio 15 d. laikotarpiu jos situacijai buvo kartu taikomi PTN XIII priedo 21 straipsnio antra pastraipa ir KTĮS priedo 1 straipsnio 1 dalies antras sakinys. Remiantis šiomis nuostatomis, jos, kaip sutartininkės, darbo laikotarpiu metinė teisių į pensiją kaupimo norma buvo 1,9 %.

61 Nuo 2015 m. rugpjūčio 16 d. ieškovės situacijai, susijusiai su jos, kaip pareigūnės, tarnybos laikotarpiu, kartu taikomi redakcijos po 2014 m. reformos PTN 77 straipsnis ir PTN XIII priedo 28 straipsnio 2 dalis. Remiantis šiomis nuostatomis, minėtu laikotarpiu metinė jos teisių į pensiją kaupimo norma yra 1,8 %, o jos pensinis amžius – 66 m. Be to, jos pensinio amžiaus padidinimas finansiškai kompensuotas pritaikius teisių į pensiją, jos įgytų dirbant sutartininke, aktuarinį patikslinimą (žr. šio sprendimo 34 punktą).

62 Šios išvados neprieštarauja 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) 76 ir 80 punktams. Visų pirma, ieškovės atvejis skiriasi nuo M. Picard atvejo. Su pastaruoju buvo sudaryta nauja tarnautojo sutartis, o ieškovė buvo paskirta pareigūne. Be to, skirtingai, nei teigė M. Picard, ir neatsižvelgiant į tai, ar ieškovės pareigos dėl paskyrimo iš esmės pasikeitė, dėl šioje byloje ginčijamo sprendimo ji „neprarado“ PTN XIII priede įtvirtintų pereinamojo laikotarpio nuostatų teikiamos naudos. Iš tiesų, kaip buvo pažymėta šio sprendimo 61 punkte, ieškovės, kaip pareigūnės, tarnybos laikotarpiu taikomas PTN XIII priedo 28 straipsnis.

63 Toliau, priešingai, nei teigia ieškovė, Teisingumo Teismas neteigė, kad nepertraukiamas dalyvavimas ESIPS yra vienintelis kriterijus, leidžiantis nustatyti, kam taikomos PTN XIII priedo 21 ir 22 straipsniuose įtvirtintos pereinamojo laikotarpio nuostatos. Iš tiesų, 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija* (C-366/21 P, EU:C:2022:984) 76 punkte pavartojęs žodžius „be kita ko“, Teisingumo Teismas leido suprasti, kad tai yra tik vienas iš kelių kriterijų. Tas pats neišvengiamai taikoma ir PTN XIII priedo 28 straipsniui, nors Teisingumo Teismas jo nenagrinėjo (žr. šio sprendimo 45 straipsnį), nes jis, kaip ir to paties priedo 21 ir 22 straipsniai, priskirtas prie pereinamojo laikotarpio nuostatų.

64 Kaip matyti iš šio sprendimo 54 ir 55 punktų, tarnautojo paskyrimas pareigūnu po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d. ir tai, kad vieną iš šių dienų jis dirbo pagal sutartį, yra PTN XIII priedo 28 straipsnio taikymo kriterijai.

65 Papildomai Bendrasis Teismas pažymi, kad PTN XIII priedo 28 straipsnis taip pat gali būti taikomas, jeigu tarnautojas ESIPS dalyvavo su pertraukomis iki 2004 ar 2014 m. reformų, su sąlyga, kad 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d. jis dirbo pagal sutartį ir vėliau buvo paskirtas pareigūnu. Kitaip tariant, siekiant nustatyti, ar PTN XIII priedo 28 straipsnis taikomas, svarbu tik tai, ar tenkinamos šiame straipsnyje įtvirtintos ir šio sprendimo 53 punkte primintos sąlygos.

66 Galiausiai Bendrasis Teismas primena, kad šio sprendimo 60 ir 61 punktuose padarytos išvados atspindi Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimą ir kad, vykdydamas Sutarčių rengėjų jam patikėtas užduotis, Sąjungos teismas negali, kaip to prašo ieškovė, nukrypti nuo PTN XIII priedo 28 straipsnio įtraukdamas į jį šiuo metu nenumatytą sąlygą (žr. šio sprendimo 37–43 punktus).

67 Vadinasi, pirmąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu

68 Papildomai pateiktu antruoju ieškinio pagrindu ieškovė kelia PTN XIII priedo 28 straipsnio neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, tvirtindama, kad juo pažeidžiamas vienodo požiūrio principas.

69 Šiuo klausimu pažymėtina, jog vienodo požiūrio principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas gali būti objektyviai pagrįstas (žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 67 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

70 Siekiant nustatyti, ar buvo pažeistas šis principas, reikia atsižvelgti, be kita ko, į nuostatos, kuria, kaip teigiama, pažeidžiamas šis principas, dalyką ir tikslą (žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 68 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

71 Be to, srityje, kurioje naudojamasi diskrecija, pavyzdžiui, nustatant pereinamojo laikotarpio taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti teisingą perėjimą nuo senos prie naujos tarnybos tvarkos, vienodo požiūrio principas pažeidžiamas tik tuo atveju, kai Sąjungos teisės aktų leidėjas skirsto asmenis neobjektyviai arba akivaizdžiai neadekvačiai, palyginti su atitinkamais teisės aktais siekiamu tikslu (2018 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *GQ ir kt. / Komisija*, T-525/16,

EU:T:2018:964, 104 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; šiuo klausimu taip pat žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 69 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

72 Taigi, remdamasis jurisprudencija, Bendrasis Teismas turi tik patikrinti, ar nevienodas požiūris nėra neobjektyvus arba akivaizdžiai neadekvatus, palyginti su siekiamu bendrojo intereso tikslu (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Álvarez y Bejarano ir kt./ Komisija*, C-517/19 P ir C-518/19 P, EU:C:2021:240, 53 ir 54 punktus).

73 Atvirkščiai, kadangi teisminė kontrolė yra apribota, Bendrasis Teismas neturi tikrinti, ar Sąjungos teisės aktų leidėjas neturėjo pagrindo manyti, kad įtvirtintas nevienodas požiūris gali būti tinkamas ir būtinas įgyvendinant siekiamą bendrojo intereso tikslą (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 14 d. Sprendimo *Komisija / VW ir kt.*, C-116/21 P–C-118/21 P, C-138/21 P ir C-139/21 P, EU:C:2022:557, 129 punktą ir 2022 m. gruodžio 22 d. Nutarties *Komisija / KM ir Taryba / Komisija*, C-341/21 P ir C-357/21 P, EU:C:2022:1042, 64 punktą).

74 Atsižvelgdamas būtent į šią jurisprudenciją Bendrasis Teismas nagrinės dvi antrojo ieškinio pagrindo dalis.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo pirmos dalies

75 Ieškovė teigia, kad PTN XIII priedo 28 straipsniu pažeidžiamas vienodo požiūrio principas, nes skirtingai vertinamos panašioje situacijoje esančių asmenų kategorijos. Iš tiesų, anot jos, vien dėl to, kad buvo paskirta pareigūne, ir nepaisant nepertraukiamo dalyvavimo ESIPS ieškovė vertinama mažiau palankiai nei tuo atveju, jeigu būtų tapusi laikinąja tarnautoja, o ne pareigūne arba jei būtų likusi sutartininkė. Be to, ieškovė nurodo, kad daugiau nei penkerius metus Parlamentas laikėsi jos ginamo PTN XIII priedo 21 straipsnio, 22 straipsnio 1 dalies ir 28 straipsnio aiškinimo.

76 Komisija, palaikoma Parlamento ir Tarybos, ginčija šiuos argumentus.

77 Šiuo klausimu, kiek tai susiję su situacijų panašumu, Teisingumo Teismas jau yra nurodęs, kad PTN ir KTĮS įtvirtina pareigūnams ir kitiems tarnautojams bendrą pensijų sistemą, t. y. ESIPS. Iš tiesų, atsižvelgiant į KTĮS 39 straipsnio 1 dalyje ir 109 straipsnio 1 dalyje esančią nuorodą į PTN V antraštinės dalies 3 skyriuje numatytas sąlygas, PTN 83 straipsnio 2 dalyje nustatytomis sąlygomis laikinieji tarnautojai ir sutartininkai taip pat prisideda prie šios pensijų sistemos finansavimo (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 77 ir 78 punktus).

78 Vis dėlto Teisingumo Teismas jau yra nurodęs, kad tarp pareigūnų ir kitų tarnautojų yra skirtumų (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 69 punktą).

79 Šiuo aspektu Bendrasis Teismas primena, kad pareigūnams iš esmės suteikiama galimybės likti tarnyboje Sąjungos institucijose iki pensinio amžiaus garantija. Tik susiklosčius išskirtinėms aplinkybėms, pvz., karjeros pabaigoje išėjus atostogų dėl asmeninių priežasčių, išleidus atostogų tarnybos labui, atsistatydinus savo noru, atstatydinus tarnybos interesais, atleidus iš darbo dėl nekompetentingumo, pašalinus iš pareigų, mirus arba automatiškai išleidus į pensiją dėl nuolatinio neįgalumo, pareigūnų tarnyba pasibaigia prieš jiems sulaukiant pensinio amžiaus (PTN 40, 42c, 47–51 ir 53 straipsniai, taip pat IX priedo 9 straipsnio 1 dalies h punktas).

80 Atvirkščiai, pagal bendrą taisyklę, ir pati ieškovė tai pripažįsta, tarnautojams neužtikrinamas toks darbo stabilumas. Iš tiesų, remiantis suformuota jurisprudencija, institucijos ir pagal terminuotą sutartį įdarbinto tarnautojo darbo santykių trukmė reglamentuojama būtent šalių sudarytoje sutartyje nustatytomis sąlygomis. Be to, administracija turi plačią diskreciją spręsdama, ar pratęsti sutartį, ar ne (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *SU / AEAPP*, T-296/21, EU:T:2022:808, 49 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Vadinasi, tik sudarius neterminuotą darbo sutartį tarp institucijos ir atitinkamo tarnautojo atsiranda stabilesnis ir neribotas laiko ryšys (šiuo klausimu žr. 2022 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *QM / Europol*, T-164/21, EU:T:2022:695, 83 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

81 Taip pat pažymėtina, kad, atsižvelgiant į paprastai ilgesnę tarnybos Sąjungos institucijose trukmę, automatinį pakopos didėjimą ir kategorijos paaukštinimą, pareigūnai baigia karjerą dažnai turėdami aukštesnę kategoriją ir pakopą nei tarnautojai. Šis pareigūnams paprastai suteikiamas aukštesnis rangas lemia didesnį už daugumos tarnautojų atlyginimą, nes jis tiesiogiai susijęs su pareigų kategorija ir pakopa.

82 Nagrinėjamu atveju pastarasis aspektas yra lemiamas, nes apskaičiuojant pareigūno ar tarnautojo ištarnauto laiko pensijos dydį atsižvelgiama tik į paskutinę bazinę algą (žr. šio sprendimo 4–16 punktus).

83 Tačiau ištarnauto laiko pensijos dydis priklauso ne vien nuo paskutinės bazinės algos. Šiam dydžiui taip pat turi reikšmės pareigūno ar tarnautojo tarnybos trukmė, nes už kiekvienus tarnybos metus priskaičiuojama 1,8 %, 1,9 % ar 2 % paskutinės bazinės algos (žr. šio sprendimo 4–16 punktus). Skaičiuojant aritmetiškai, kadangi pareigūnų tarnybos trukmė paprastai ilgesnė už tarnautojų, jie sukaupia daugiau draudimo stažo metų.

84 Atsižvelgiant į šiuos objektyvius skirtumus ir kaip teigia Komisija, Parlamentas ir Taryba, 2004 ir 2014 m. reformos neišvengiamai turėjo didesnę bendrą įtaką Sąjungos biudžetui pareigūnų, o ne tarnautojų pensijų klausimu.

85 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tikslą išsaugoti ESIPS aktuarinę pusiausvyrą ir nepažeisti jau dirbančio personalo įgytų teisių ir teisėtų lūkesčių (generalinio advokato P. Pikamäe išvados byloje *Picard / Komisija*, C-366/21 P, EU:C:2022:582, 44 ir 51 punktai), kuris prisideda prie bendresnių tikslų užtikrinti biudžetinę drausmę ir konsoliduoti viešuosius finansus sudėtingomis socialinėmis ir ekonominėmis sąlygomis (žr. šio sprendimo 7 ir 8 punktus), Sąjungos teisės aktų leidėjas, naudodamasis jam suteikta plačia diskrecija, galėjo nuspręsti, kad po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d. paskirtus pareigūnus reikėjo vertinti skirtingai, nei jie būtų vertinami, jeigu bent dešimt metų būtų išsaugoję laikinojo tarnautojo ar sutartininko statusą.

86 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas primena, kad ESIPS tik trečdaliu finansuojama pareigūnų ir tarnautojų lėšomis, o su pensijų mokėjimu, kurį bendrai užtikrina valstybės narės, susijusios išlaidos tenka Sąjungos biudžetui (PTN 83 straipsnio 1 ir 2 dalys). Turint omenyje tokią ESIPS finansavimo struktūrą, pirmiausiai paremtą valstybių narių Sąjungai teikiamomis lėšomis, atsižvelgiant į pareigūnų, kuriems taikoma PTN XIII priedo 28 straipsnyje įtvirtinta speciali tvarka, interesus, negalima visiškai ignoruoti fakto, kad nurodytos valstybės narės buvo priverstos imtis drastiškų priemonių, kad susitvarkytų su sunkios ekonominės ir finansų krizės ilgalaikėmis pasekmėmis (Reglamento Nr. 1023/2013 13 konstatuojamoji dalis). Beje, užtikrinant ESIPS aktuarinę pusiausvyrą ilgalaikėje perspektyvoje reikia kaip tik atsižvelgti į ekonominius pokyčius ir finansinius svyravimus (šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Arango Jaramillo ir kt. / EIB*, T-482/16 RENV, EU:T:2017:901, 126 punktą (nepaskelbtas Rink.) ir jame nurodytą

jurisprudenciją). Vadinasi, visuomenėje, kurioje vyrauja solidarumas, kaip pabrėžiama ESS 2 straipsnyje (2025 m. vasario 25 d. Sprendimo *Sąd Rejonowy w Białymstoku ir Adoreikė*, C-146/23 ir C-374/23, EU:C:2025:109, 71 punktas), ir sunkios ekonominės ir finansų krizės aplinkybėmis Sąjungos teisės aktų leidėjas, be kitų priemonių, galėjo įtvirtinti specialią tvarką, kad pabrėžtų šį Europos Sąjungos viešosios tarnybos solidarumą, atsižvelgiant į pastangas, kurias valstybės narės turėjo dėti nacionaliniu lygmeniu.

87 Be to, pažymėtina, kad laikinieji tarnautojai ir sutartininkai į ESIPS paprastai moka mažesnes įmokas nei pareigūnai, nes pastarųjų bazinė alga per visą karjerą gali keistis didėjant jų pakopai ir paaukštinant kategoriją. Tiesa, kad ESIPS yra sutvarkyta remiantis solidarumo principu ir nėra numatyta, kad pareigūno ar tarnautojo gaunama pensija tiksliai atitiktų jo įmokas į šią sistemą (žr. 2023 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *OA / Parlamentas*, T-39/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:709, 60 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas, naudodamasis plačia diskrecija ir atsižvelgdamas į solidarumo principą, kuriuo grindžiama ESIPS, galėjo nuspręsti, kad tarnautojui, paskirtam pareigūnu po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d., nebus taikoma metinė teisių į ištarnauto laiko pensiją kaupimo norma, kuri buvo taikyta jam dirbant laikinuoju tarnautoju ar sutartininku, nes dėl to jis nepagrįstai naudotųsi šia didesne kaupimo norma skaičiuojant jo pensijos dydį remiantis paskutine bazine alga, mokama pagal kategoriją, prie kurios šis pareigūnas buvo priskirtas prieš išeidamas į pensiją.

88 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovės ginčijamas nevienodas požiūris nėra akivaizdžiai neadekvatus, palyginti su Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamais tikslais. Beje, šis Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimas atitinka biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo principus (SESV 310 ir 317 straipsniai), taip pat ESIPS aktuarinės pusiausvyros užtikrinimo principą (PTN 83a straipsnis ir XII priedas).

89 Šis nevienodas požiūris taip pat nėra neobjektyvus.

90 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad dėl PTN nuostatos pareigūnai ir (arba) tarnautojai neobjektyviai skirstomi, kai ji grindžiama diskriminaciniu kriterijumi, nesusijusiu su siekiamu tikslu. Tokiu atveju vien biudžeto, administraciniai ir personalo politikos sumetimai savaime negali objektyviai pateisinti skirtingo požiūrio į panašioje padėtyje esančius pareigūnus ir (arba) tarnautojus (šiuo klausimu žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 79–81, 93, ir 94 punktus).

91 Nagrinėjamu atveju, skirtingai nuo PTN VII priedo 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, kurią Teisingumo Teismas pripažino neteisėta 2024 m. balandžio 18 d. Sprendime *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas* (C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336), ieškovės ginčijamas nevienodas požiūris nėra grindžiamas diskriminaciniu kriterijumi, uždraustu, be kita ko, pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnį, bet remiasi šio sprendimo 78–84 punktuose minėtomis objektyviomis priežastimis.

92 Pagal suformuotą jurisprudenciją, nors vienodo požiūrio principas reikalauja, kad vienodoje ar panašioje situacijoje esantiems pareigūnams ir (arba) tarnautojams būtų taikomos tos pačios taisyklės, jis nedraudžia Sąjungos teisės aktų leidėjui atsižvelgti į suinteresuotųjų asmenų sąlygų ar situacijos objektyvius skirtumus (žr. 1980 m. spalio 16 d. Sprendimo *Hochstrass / Teisingumo Teismas*, 147/79, EU:C:1980:238, 7 punktą ir 2018 m. gegužės 3 d. Sprendimo *SB / EUIPO*, T-200/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:244, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

93 Be to, pagal suformuotą jurisprudenciją taip pat negalima ginčyti įvairių Sąjungos įdarbintų asmenų kategorijų skirtingo statuso, taigi negalima laikyti diskriminacija fakto, kad, atsižvelgiant į PTN įtvirtintas garantijas ir socialinio draudimo išmokas, tam tikroms Sąjungos įdarbintų asmenų kategorijoms suteikiamos garantijos ir išmokos, kurios nesuteikiamos kitoms kategorijoms (žr. 2020 m. kovo 12 d. Sprendimo *XV / ECB*, T-484/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:90, 82 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

94 Bendrasis Teismas taip pat konstatuoja, kad, kaip pažymėjo Parlamentas, skirtingas pareigūnų ir tarnautojų vertinimas kyla ne iš paties PTN XIII priedo 28 straipsnio. Pati ESIPS, nors ir taikoma pareigūnams ir tarnautojams, nėra vienalytė. Pavyzdžiui, skirtingai nuo pareigūnų, KTĮS 42 ir 112 straipsniais laikiniesiems tarnautojams ir sutartininkams leidžiama prašyti, kad juos įdarbinusi institucija mokėtų įmokas teisėms į pensiją įgyti ar išlaikyti jų kilmės šalyje. Be to, atsižvelgiant į PTN VIII 3 straipsnio d punktą, jeigu sutartininkas tampa pareigūnu arba pareigūnas tampa sutartininku, toks statuso pasikeitimas gali lemti pagal ankstesnę tvarką įgyto pensijų draudimo stažo sumažinimą arba įmokų pertekliaus, atitinkančio apskaičiuoto pensijų draudimo stažo ir faktinės tarnybos metų skirtumą, grąžinimą.

95 Nors nagrinėjamoje byloje ginčijamas atskyrimo kriterijus nėra diskriminacinis ir yra grindžiamas objektyviomis priežastimis, Bendrasis Teismas pažymi, kad, vėlgi priešingai, nei buvo nuspręsta dėl PTN VII priedo 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, šis kriterijus taip pat nėra „nesusijęs“ arba „neturintis jokio ryšio“ su siekiamais tikslais. Priimdamas PTN XIII 28 straipsnį ir siekdamas užtikrinti ESIPS aktuarinę pusiausvyrą, biudžetinę drausmę ir konsoliduoti viešuosius finansus, Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo, kad suinteresuotųjų pareigūnų metinė teisių į pensiją kaupimo norma, vien kalbant apie jų tarnybos turint šį statusą laikotarpį, būtų sumažinta, o karjeros trukmė pailginta būtent dėl to, kad su pareigūnų pensijos mokėjimu susijusios išlaidos biudžetui yra didesnės nei tarnautojų atveju. (žr. šio sprendimo 7, 8 ir 84 punktus).

96 Be to, nors Bendrasis Teismas neatmeta galimybės, kad tam tikrais ypatingais atvejais tarnautojo karjera savo trukme, pareigų kategorija, atlyginimu ir pareigomis gali būti panaši į pareigūno karjerą, vis dėlto paprastai taip nėra. Remiantis suformuota jurisprudencija, nors dėl bendro ir abstraktaus pobūdžio reglamentavimo ribinėse situacijose kartais kyla nepatogumų, Sąjungos teisės aktų leidėjo negalima kritikuoti už tai, kad jis nusprendė suskirstyti situacijas į kategorijas, jeigu šis skirstymas iš esmės nėra diskriminacinis, palyginti su siekiamu tikslu (1980 m. spalio 16 d. Sprendimo *Hochstrass / Teisingumo Teismas*, 147/79, EU:C:1980:238, 14 punktas ir 2010 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Gualtieri / Komisija*, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 81 punktas).

97 Vadinasi, ieškovės ginčijamas nevienodas požiūris visai nėra neobjektyvus, jis grindžiamas objektyviu ir nediskriminaciniu kriterijumi ir pateisinamas tikslu išsaugoti ESIPS aktuarinę pusiausvyrą, užtikrinti biudžetinę drausmę ir konsoliduoti viešuosius finansus.

98 Be to, kai atskyrimo kriterijus nėra nei diskriminacinis, nei neturintis jokio ryšio su siekiamais tikslais, kaip yra nagrinėjamu atveju, Teisingumo Teismas iš esmės jau yra pripažinęs, kad pareigūnams ir (arba) tarnautojams taikomos biudžeto suvaržymo priemonės, pasireiškiančios, be kita ko, jiems mokamų išmokų sumažinimu, gali būti pateisinamos siekiu užtikrinti biudžetinę drausmę ir konsoliduoti viešuosius finansus (šiuo klausimu žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 81 punktą, taip pat pagal analogiją žr. 2025 m. vasario 25 d. Sprendimo *Sąd Rejonowy w Białymstoku ir Adoreikė*, C-146/23 ir C-374/23, EU:C:2025:109, 67, 69 ir 71 punktus).

99 Joks neobjektyvus ar akivaizdžiai neadekvatus skirstymas taip pat negali būti kildinamas iš PTN XIII priedo 28 straipsnio, palyginti su Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiu apsaugoti suinteresuotųjų pareigūnų įgytas teises ir teisėtus lūkesčius, nes, kaip ir kitų personalo narių, jau dirbusių 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d., jų įgytos teisės ir teisėti lūkesčiai yra užtikrinti.

100 Iš tiesų, jų teisės į pensiją, įgytos dirbant tarnautojais, yra išsaugotos. Be to, logiška, kad iki paskyrimo pareigūnais jie dar nebuvo įgiję pareigūnams priklausančių teisių į pensiją. Tik po atitinkamo paskyrimo suinteresuotieji pareigūnai įgijo su šiuo statusu susijusias teises į pensiją.

101 Taip pat pažymėtina, kad, kol dar buvo tarnautojai, jiems nebuvo suteikta jokia aiški ir besąlygiška garantija, kad, pasirinkus tapti pareigūnais, jų metinė teisių į pensiją kaupimo norma ir jų pensinis amžius nepasikeis.

102 Be to, kad, kaip ir kitų personalo narių, jau dirbusių 2004 m. gegužės 1 d. arba 2014 m. sausio 1 d., suinteresuotųjų pareigūnų įgytos teisės ir teisėti lūkesčiai yra užtikrinti, Bendrasis Teismas taip pat konstatuoja, kad pagal PTN XIII priedo 28 straipsnį pensinio amžiaus padidinimas finansiškai kompensuojamas teisių į pensiją, įgytų dirbant sutartininkais, aktuariniu patikslinimu. Praktikoje teisėms į pensiją, įgytoms dirbant sutartininkais, taikomas koeficientas nuo 1 iki 1,178, atsižvelgiant į kiekvieno suinteresuotojo pareigūno asmeninę padėtį (žr. šio sprendimo 17 punktą), kaip ir buvo padaryta ieškovės atveju (žr. šio sprendimo 34 punktą). Taigi praktikoje, taikant šį koeficientą, nurodytos teisės į pensija ne tik nėra pažeidžiamos, bet yra išsaugomos (pritaikius koeficientą 1), arba padidinamos (pritaikius didesnį už 1 koeficientą).

103 Bet kuriuo atveju Bendrasis Teismas konstatuoja, kad prieš paskiriama pareigūne ieškovė neturėjo jokios garantijos, kad galės pasinaudoti ištarnauto laiko pensija, nes tuo metu, skirtingai, nei reikalaujama pagal PTN 77 straipsnio pirmą pastraipą, ji dar neturėjo 10 metų tarnybos stažo Sąjungoje.

104 Galiausiai neturi reikšmės ieškovės nurodyta aplinkybė, kad daugiau nei penkerius metus Parlamentas laikėsi jos siūlomo PTN XIII priedo 21 straipsnio, 22 straipsnio 1 dalies ir 28 straipsnio aiškinimo pareigūnais tapusių kitų tarnautojų atveju. Iš tiesų, remiantis suformuota jurisprudencija, vienodo požiūrio principas turi būti derinamas su teisėtumo principu, pagal kurį niekas negali savo naudai remtis neteisėtumu, kuriuo pasinaudojo kitas asmuo (žr. 2019 m. spalio 16 d. Sprendimo *Palo / Komisija*, T-432/18, EU:T:2019:749, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

105 Darytina išvada, kad ieškinio antrojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo antros dalies

106 Ieškovė teigia, kad PTN XIII priedo 28 straipsniu pažeidžiamas vienodo požiūrio principas, nes pagal jį vienodai vertinami visi tarnautojai, tapę pareigūnais po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d., neatsižvelgiant į galimą jų dalyvavimo ESIPS pertrauką prieš paskyrimą. Anot ieškovės, jos situacijos negalima prilyginti tarnautojo, laikinai nutraukusio dalyvavimą ESIPS ir vėliau paskirto pareigūnu, situacijai. Ieškovė teigia niekada nenutraukusi dalyvavimo ESIPS.

107 Komisija, palaikoma Parlamento ir Tarybos, ginčija šiuos argumentus.

108 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas primena, kad pagal vienodo požiūrio principą nereikalaujama, kad situacijos būtų visiškai identiškos siekiant jas vertinti vienodai. Reikalaujama tik šių situacijų panašumo (2020 m. spalio 15 d. Sprendimo *Coppo Gavazzi ir kt. / Parlamentas*, T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–T-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 ir T-465/19, EU:T:2020:494, 257 punktas).

109 Atsižvelgiant į PTN XIII priedo 28 straipsnio dalyką ir Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamus tikslus, visi pareigūnai, kuriems taikomas šis straipsnis, turi būti laikomi esančiais panašioje situacijoje, nes visi jie prieš tai buvo tarnautojai ir buvo paskirti pareigūnais po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d.

110 Kita vertus, sprendžiant, ar jų situacijos panašios, neturi reikšmės tai, kad šie pareigūnai galbūt buvo laikinai nutraukę dalyvavimą ESIPS iki paskyrimo. Iš tiesų, ši aplinkybė susijusi su laikotarpiu, kai jie dar buvo tarnautojai, o PTN XIII priedo 28 straipsnio taikymas priklauso nuo jų paskyrimo pareigūnais. Taigi praktikoje ši aplinkybė daugių daugiausia lems, kad pareigūnas, laikinai nedalyvavęs ESIPS ir atitinkamu laikotarpiu nemokėjęs įmokų iki paskyrimo, per buvimo tarnautoju laikotarpį sukaups mažiau pensijų draudimo stažo metų, nei būtų sukaupęs, jei būtų nepertraukiamai dalyvavęs ESIPS.

111 Be to, kiek tai susiję su įgytų teisių apsauga, tarnautojai, tapę pareigūnais po dalyvavimo ESIPS pertraukos, ir tarnautojai, tapę pareigūnais nenutraukdami tokio dalyvavimo, yra panašioje situacijoje. Abiem atvejais tarnautojai mokėjo įmokas į ESIPS, tikėdamiesi mažesnio pensinio amžiaus nei tas, kuris galiausiai jiems buvo nustatytas. Taigi jie įgijo tokias pačias teises, skiriasi tik kiekvieno jų sukauptas pensijų draudimo stažas. Vadinasi, pareigūnais tapę tarnautojai turi galėti pasinaudoti aktuariniu patikslinimu neatsižvelgiant į tai, ar prieš paskiriami pareigūnais jie buvo laikinai nutraukę dalyvavimą ESIPS.

112 Taip pat, kiek tai susiję su teisėtų lūkesčių apsauga, tarnautojai, tapę pareigūnais po dalyvavimo ESIPS pertraukos, ir tarnautojai, tapę pareigūnais nenutraukdami tokio dalyvavimo, yra panašioje situacijoje. Iš tiesų, tapę pareigūnais po 2004 m. gegužės 1 d. arba po 2014 m. sausio 1 d., jie negalėjo pagrįstai tikėtis, kad PTN XIII priedo 21 straipsnis ir 22 straipsnio 1 dalis jiems bus taikomi iš karto po paskyrimo, nes abiejuose šiuose straipsniuose įtvirtintos pereinamojo laikotarpio nuostatos, skirtos tik užtikrinti įgytas teises ir teisėtus lūkesčius, buvusius prieš įsigaliojant 2004 m. ar 2014 m reformai.

113 Bet kuriuo atveju, kaip jau buvo pažymėta nagrinėjant pirmąjį ieškinio pagrindą, nepertraukiamas dalyvavimas ESIPS nėra vienintelis kriterijus, leidžiantis nustatyti, kam taikomos PTN XIII priede įtvirtintos įvairios pereinamojo laikotarpio nuostatos (žr. šio sprendimo 63 ir 64 punktus).

114 Taigi ieškovės ginčijamu identišku vertinimu nepažeidžiamas vienodo požiūrio principas, nes šis vertinimas taikomas panašioje situacijoje esančių asmenų kategorijoms.

115 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti ieškinio antrojo pagrindo antrą dalį.

116 Vadinasi, ieškinio antrąjį pagrindą, taigi ir visą ieškinį, reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

117 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

118 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį įstojusios į bylą institucijos pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Vadinasi, Parlamentas ir Taryba turės padengti savo pačių išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **CR padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Europos Komisijos patirtos bylinėjimosi išlaidos.**

3. **Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Svenningsen Mac Eochaidh Laitenberger

Paskelbta 2025 m. liepos 2 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.